

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă sacră Seria 2019-2022

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metodologia restaurării cărților și documentelor. Documentația de restaurare						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.dr. Ardelean Elena						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.dr. Ardelean Elena						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități.....					4
3.7 Total ore studiu individual	108				
3.9 Total ore pe semestru	150				
3.10 Numărul de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	x
4.2 de competențe	x

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Laboratoare cu dotarea specifică activității de restaurare a cărților (sală pentru tratamente de conservare, sală pentru tratamente umede, sală pentru operațiile de consolidare, reîntregire)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1 Proiectarea și realizarea cadrului general specific de documentare, informare și cercetare teologică și artistică plastică: culegerea, prelucrarea și analiza datelor care se vor regăsi în aplicațiile practice ale procesului de conservare-restaurare al cărților și documentelor grafice.</p> <p>C2 Înțelegerea și utilizarea elementelor de limbaj specific domeniului artistic, totodată și a materialelor, tehnicilor și tehnologiilor folosite în elaborarea cărților și documentelor grafice.</p> <p>C3 Identificarea, analiza și descrierea factorilor ce acționează în timp asupra stării de conservare a cărților și documentelor grafice.</p> <p>C4 Diagnoza problemelor ce conduc la degradarea cărților și documentelor grafice și metodologia de aplicare a unor tratamente adecvate în vederea salvării acestora.</p> <p>C5 Soluționarea unor problemelor tehnice și tehnologice de conservare-restaurare (implementarea și asimilarea tehnicilor specifice).</p>
Competențe transversale	<p>C6 Consiliere profesională și de integrare socială</p> <p>C1. Deprinderea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, într-un cadru liber ales, sub o strictă observație calificată de specialitate.</p> <p>C2. Asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, dezvoltarea capacităților empaticice de comunicare interpersonală și asumarea rolurilor specifice în desfășurarea activităților artistice, în echipă.</p> <p>C3. Informarea și cunoașterea continuă prin intermediul metodelor și tehnicilor adecvate de învățare în domeniul artistic, conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p> <p>C4. Dobândirea cunoștințelor și aptitudinilor necesare pentru promovarea dezvoltării sustenabile</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea pregătirii de bază, teoretică și practică necesară exercitării profesiei de conservator restaurator în domeniul conservării și restaurării cărților și a documentelor pe suport papetar
7.2 Obiectivele specifice	<p>Studentul să cunoască și să înțeleagă fluxul tehnologic al operațiilor de conservare-restaurare al a cărților și documentelor, respectând normele restaurării științifice.</p> <p>Studentul să își dezvolte abilitățile de a aplica și corela în mod corect cunoștințele acumulate pentru rezolvarea diferitelor probleme legate de conservarea și restaurarea conservării și restaurării cărților și a documentelor</p>

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observatii
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Documentatia de restaurare - dosarul de restaurare <ul style="list-style-type: none"> – Fișa analitică de evidență – Fișa de conservare – Investigațiile științifice; buletinele de analiză – Stabilirea diagnosticului și efectuarea propunerile de tratament – Procesul verbal al comisiei de restaurare – Documentația fotografică – Fișa de restaurare – Jurnalul de restaurare – Documentația fotografică 	<p>Prelegerea participativă, dezbateră, problematizarea, expunerea interactivă, exemplificarea</p>	14 ore

Bibliografie

- Oprea, F., *Manual de restaurare a cărții vechi și a documentelor grafice*, Ed. MNLR, Bucureși, 2009
- ***, *Normele de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate* din 18 decembrie 2003 aprobate de HG 1546/2003
- ***, *Actualités de la conservation*, (www.culture.gouv.fr/culture/conservation/fr/actualit/)
- ***, *Magia restaurării-40 de ani de restaurare științifică*, Muzeul Național Brukenthal, Sibiu, 2015
- ***, Brukenthal Acta Musei, Sibiu, Editura Muzeului Național Brukenthal, https://www.brukenthalmuseum.ro/publicatii/01_4.htm
- ***, *Revista restauratorilor maghiari din Transilvania*, Muzeul Haáz Rezső, Odorheiu Secuiesc, <http://epa.oszk.hu/00400/00402#>
- ***, *Restitutio*, Buletin de conservare restaurare, Muzeul Național al Satului “D.Gusti” București, 2008-
- Viñas, V., Viñas, R., *Les techniques traditionnelles de restauration : un etude RAMP*, Programme general d’information et UNISIST, Organisation des Nations Unites pour l’education, la science et la culture, Paris, septembrie, 1992.
- Melniciuc, N, E.Ardelean, *Aspecte ale degradării materialelor celulozice vechi*, Ed. Performantica, Iași, 2006
- Oprea Florea, *Etiopatogenia operei de artă și a materialelor structurale*, Editura OSIM, 2010
- Mustață M, Gh. Mustață, B. Ungurean, M.A. Moșneagu, L. Axinte, G. Gămălie, *Etiopatologia operei de artă*, Editura AOSR, București, 2013
- Ardelean E., *Metodologia restaurării cărților și documentelor tipărite*, Ed Performantica, Iași, 2021

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Norme departamentale de protecția muncii și PSI ▪ Conservarea și restaurarea unei cărți vechi, fără valoare patrimonială: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza structurii morfologice ▪ Prelevarea probelor în vederea efectuării investigațiilor biologice: microbiologice și entomologice; ▪ Efectuarea tratamentelor de dezinfecție și dezinsecție pentru stoparea atacului biotic; ▪ Efectuarea de investigații fizico-chimice (în vederea determinării tipului de hârtie, a pH -ului, a agentului de încliere, natura depozitelor și a petelor, a tipului de pastă celulozică, gradul de încliere, solubilitatea cernelurilor, tipul materialelor de umplere); Documentația fotografică (la început, în timpul operațiilor de conservare-restaurare și la final) ▪ Completarea Fișei de evidență analitică ▪ Analiza stării de conservare ▪ Completarea Fișei de conservare ▪ Stabilirea diagnosticului și efectuarea propunerilor de tratament ▪ Prezentarea propunerilor de tratament în fața Comisiei de Restaurare ▪ Curățarea uscată: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prin desprăfuire ▪ prin abraziune și prin spargere Desfacerea blocului de carte: desprinderea cotorului, tăierea cusăturii, consemnarea fasciculelor, desprăfuirea foilor în zona cotorului Curățarea cu solvenți Curățarea umedă (verificarea solubilității cernelurilor, fixarea celor solubile, efectuarea testului de udare al hârtiei, prespălarea dacă este cazul, spălarea și îndepărtarea materialelor de consolidare adăugate în timpul restaurărilor empirice); 	<p>Lucrarea de laborator.</p> <p>Discuțiile și dezbateră.</p> <p>Executarea operațiunilor practice</p>	<p>28 ore</p>

Bibliografie

- Oprea, F., *Manual de restaurare a cărții vechi și a documentelor grafice*, Ed. MNLR, București, 2009
- Duțu, A.V., Dragomir, V.E., Costoiu, Angelica Mihăilescu *Ghid de bune practici în protejarea și promovarea colecțiilor publice locale*, Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, 2010
- ***, *Protection et mise en valeur du patrimoine des bibliothèques*, Recommandation techniques, Direction du Livre et de la Lecture, Paris, 1998.
- *Actualités de la conservation*, (www.culture.gouv.fr/culture/conservation/fr/actualit/)
- Viñas, V., Viñas, R., *Les techniques traditionnelles de restauration : un etude RAMP*, Programme general d'information et UNISIST, Organisation des Nations Unites pour l'education, la science et la culture, Paris, septembrie, 1992.
- Melniciuc, N., E.Ardelean, *Aspecte ale degradării materialelor celulozice vechi*, Ed. Performantica, Iași, 2006
- Mustață, M - *Insecte dăunătoare cărților* Editura Corson Iași, 2001
- E.Ardelean, *Metodologia restaurării cărților și documentelor tipărite*, Ed Performantica, Iași, 2021

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.

Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai deținătorilor obiectelor de patrimoniu din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- corectitudinea și completitudinea cunoștințelor; - coerența logică. gradul de asimilare al limbajului de specialitate.	Evaluare scrisă	40%
	criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințiozitatea, interesul pentru studiul individual	Participarea activă la cursuri.	10%

10.5 Seminar/laborator	- capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate; - capacitatea de aplicare în practică;	Participarea activă la lucrările de laborator	50%
	- criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiințozitatea, interesul pentru studiul individual.		
10.6 Standard minim de performanță Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și practică referitoare la tratamentele de conservare restaurare ale cărților și documentelor grafice.			

Data completării

27.09.2021

Semnătura titular de curs

Conf.dr.Ardelean Elena

Semnătura titular de seminar

Conf. .dr.Ardelean Elena

Data avizării în Departament

05.10.2021

Semnătura Director Departament

Pr. Lect.dr. Paul-Cezar Hârlăoanu